

Myšlenky, které se toulají mou myslí...

Ráda bych druhým nyní sdělila...

Nač nemohu nevzpomenout...

Jan Masaryk
Přání k Vánocům a k novému roku

23. prosince 1942

Tak už zas přicházím s vánočním a novoročním vinšem. Ale napřed se musím přiznat, že jsem přál sám sobě - je to trochu sobecké, odpusťte mi to.

Přál jsem si jít po Praze. Nejspíš z Wilsonova nádraží po Václavském, po Národní, okolo divadla na nábřeží. Před Trnkovými mlýny se zastavit a kouknout se pomalu a dobře na Hradčany. Třebas bude zapadat slunce, nebo taky ne.

A přes Kamenný most přivítat se se sochami - ten krásný pozlacený krucifix mi leží v hlavě. A Mosteckou ulicí a podlouhým na Malostranské náměstí a okolo Fragnerovy lékárny (chudáček Karel Fragner je už taky na slávě Boží) a nahoru Thunskou ulicí okolo čísla 9, kde jsme bydlívali a kde pak měli skopčáci vyslanectví - a po Nových zámeckých k Hradu - ne dovnitř - to mě nezajímá, ale do druhého a třetího nádvoří - pohládit Svatého Víta, a Zlatou uličkou a po Starých zámeckých schodech dolů - po Klárově a Karmelitskou ulicí. Tam bydlel nebožtík Šámal, než ho odtáhli na mučení. Před tím domem se musí posmeknout. My protestanti jsme před kostely a sochami nesmekali - teď se musí posmeknout před baráky, v nichž bydleli naši svatí. Ne hluboce smeknout, jako to dělávali ministerští radové, ale tak trochu jako rozpačitě posmeknout a něco jakoby pošeptat: „Kancleři, odpusťte mi, že jsem ještě tady“ - a okolo Tyršova domu, tam taky se pěkně poklonit - moc je Vás bratří pobitých - budeme se starat o Vaše děti.

Naproti nad hospodou „U Pavlánských“ bydlíval profesor Pekař - zrovna jsem si zas přečetl jeho krásnou knihu „O Kosti“ - oh, celý ten špacír nebudu popisovat, vás by to nudilo a já bych se třeba mírně rozbrečel, a to se nesmí.

Ale šel bych asi zpátky na Wilsonovo nádraží na papričku a rohlík a jednu plzeňskou nebo taky smíchovskou. A nechtěl bych, aby mne někdo poznal - hodně jsem se změnil za ta pekelná léta - rozhodně jsem nezfešněl.

No a teď to přání Vám, moji nejmilejší. Vydržte to, prosím, máme už větší část za sebou. Včera jsem viděl úžasný film „Jeden den války v Sovětském svazu“. Ti Rusové to se skopčáky umějí - viděli jsme sta a sta pobitých walhallistů - nemohl jsem si představit, jak příjemno je posmatřit na zabitého Němce - dřív jsem nerad viděl mrtvé lidi. Prosím, vydržte - já vím, že vydržíte. Švejkujte nenápadně, ulej vejte se, půjde-li to, a bojujte, kde můžete. Věřte, že to Hitler prohrává a prohraje. Snažíme se všelicos připravit, abyste měli potraviny a suroviny, jakmile volně vydýchnete, moji milí.

Dnes už celý svět ví a chápe, že to bez Československa nejde a nepůjde. Mnichovem začala a patnáctým březnem byla dovršena ta Kalvarie. Za Mnichov a patnáctý březen platíte vy nevinní, ale i ti, kteří tehdy nechápali, a hrozně za ně zaplatí německý národ. Nejen nacisté - německý národ.

Tuhle jsem křtil Kutlvašrových kluka, rozkošné miminko, oči jako trnky a ani skoro nezaplakal - choval se, jak se sluší na syna táty, který se nebojí - čtyřiaadvacet Němců sestřelil a nikdy o tom nemluví.

Rád bych zakončil definitivním slibem, že příští vánoce si budeme moci přát „veselé svátky“ - ale jsem trochu pověřčivý a nerad bych to zakřikl - ono to totiž jde velmi dobře -

ovšem, dokáží-li spojenci tolik, co dokázali za rok 1942, bude Hitler definitivně v tahu ode dneška za rok - ale ještě může natropit moc malérů a vy, moji nejmilejší, jste na ráně, ale spojenecký inventář smrtelných hříchů Osy je veden přesně a vás budeme mstít bez pardonu a bez výjimky. Na Uhelný trh taky půjdu, znal jsem tam několik paní, které prodávaly máslo a kytky. Zdalipak ještě žijí?

Jen, prosím vás, věřte a buďte hrdí, že jste Čechoslováky. A vám, spoluemigranti, taky vinšuju. Práce máme mnoho, čas kvapí a naše osobní zástoje a ambice jsou intensivně nezajímavé, já chci jen na ten špacír po Praze. Musíme v novém roce být ještě sjednocenější. Až se vrátíme, budeme muset dělat maturitu a naši doma budou přísně zkoušet, a kdyby se dověděli, že z důvodů osobních, kompetenčních nebo dokonce stranicko-politických se nedělalo něco, co se udělat mělo, dostali bychom zcela nedostatečné, čili, jak jsme na Akademickém gymnasiu říkali, pumu. Dostalo se nám té nezasloužené cti zastupovat ten krásný národ, toho Šámala, Sýkoru a Sokoly, ty Tereziínské a Bachovské, naše dělníky a domkáře - ty svaté, před jejichž památkou je třeba rozpačitě posmeknout a něco tiše pošeptat - a děckám těch svatých moci se podívat do očí.

Rád bych vám ovšem přál, abyste se dočkali dne spasení, a těm, kteří ještě padnou, děkuju a slibuju.

A všichni dohromady vydržíme. Bůh s vámi! Dobrou noc!

Jan Masaryk: VOLÁ LONDÝN , str. 217 -219
reprint vydání z roku 1948